



MĚSTSKÝ ÚŘAD NYMBURK

odbor školství, kultury a památkové péče

Náměstí Přemyslovců 163, Nymburk 288 28

Město Nymburk

Náměstí Přemyslovců č. p. 163
288 28 N Y M B U R K

Č. j.: ŠKaPP/060/3117/2013/Van
Spis zn.: ŠKaPP/060/3117/2013/6/2013
Vyřizuje/telefon: Renata Vančurová/325 501 357
E-mail: renata.vancurova@meu-nbk.cz

Nymburk: 1. 3. 2013

Rozhodnutí Městského úřadu Nymburk ke kulturní památce – Gymnázium č. p. 779, Komenského ul., Nymburk – repase oken (pozemek parc. č. 832, k. ú. 708232 Nymburk)

ROZHODNUTÍ

PAMÁTKOVÁ PÉČE

Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče, jako orgán příslušný k výkonu přenesené působnosti na úseku státní památkové péče podle § 29 odst. 2 písmeno e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 20/1987 Sb.“) po provedeném správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“) k žádosti účastníka řízení **Města Nymburka, Náměstí Přemyslovců č. p. 163, 288 28 Nymburk, IČ 002 39 500**, doručené dne 18. 1. 2013 a k ní připojené projektové dokumentace - „Pasport okenních výplní Gymnázium, Komenského 779, 288 02 Nymburk“, kterou zpracovali pan Ondřej Musil, Jeseniova 580, 290 01 Poděbrady, IČ 765 90 810 a pan Ing. Zdeněk Kubánek, Cukrovarská 740/18, 290 01 Poděbrady, IČ 112 59 248, datum zpracování XII./2012 (Předložené projektové dokumentaci předcházelo zpracování podrobné pasportizace všech oken na budově Gymnázia v Nymburce – „Pasport okenních výplní, Gymnázium Nymburk, Komenského 779, 288 02 Nymburk“, kterou zpracoval pan Ing. arch. Jan Dluhoš, Bubenská 1, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ 739 69 559, datum zpracování VIII./2012, zakázkové číslo 2012 - 013. Tato pasportizace se stala podkladem k nyní předložené projektové dokumentaci) a dále na základě písemného vyjádření Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ - ÚOPSČ“), č. j. NPÚ - 321/7410/2013 ze dne 14. 2. 2013 (Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče obdržel vyjádření NPÚ - ÚOPSČ č. j. NPÚ - 321/7410/2013 dne 18. 2. 2013) **v y d á v á** podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. t o t o

z á v a z n é s t a n o v í s k o

Plánovaná repase oken celého objektu budovy Gymnázia č. p. 779, Komenského ul., Nymburk - kulturní památka zapsaná v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR – r. č. 104456 - prohlášeno Ministerstvem kultury České republiky dne 23. 8. 2011 [Záměrem vlastníka je dle předložené projektové dokumentace provést na budově gymnázia repasi oken se zachováním všech prvků. Jedno okno má být provedeno jako vzorové a předloženo k odbornému posouzení zástupci Městského úřadu Nymburk, odboru školství, kultury a památkové péče a zástupci NPÚ – ÚOPSC. Veškeré mosazné prvky mají být očištěny přímo na místě, okna mají být zbavena starších nátěrů, dále je navržena aplikace kvalitního matného krycího nátěru v odstínu slonové kosti nebo v šedozeleném odstínu. Opravy zasklení mají odpovídat tradičnímu provedení do drážky v dřevěném profilu a mají být upevněny tmelem. Při výměně poškozených částí oken má být přesně dodržena profilace a tvar prvků. Do všech oken má být aplikováno silikonové těsnění do vyfrézovaných drážek. Výplně okenních otvorů jsou z velké části původní z doby stavby v letech 1906 – 1907. Hodnota okenních výplní spočívá v jejich členění, použitém materiálu, způsobu jeho opracování, spojování, povrchové úpravě, veškerém kování včetně způsobu jeho ukotvení. Původní nátěr oken byl šedozelený (tento nátěr je doložen na spodní vrstvě nánosů nátěrů většiny oken). Pouze ve vile bylo použito hnědé fládrování. Nyní je barevné provedení bílé v odstínu slonové kosti. Okna jsou dvojíťá špaletová. V hlavní budově jsou s omítanou špaletou, rámy jsou navzájem spojeny ocelovými zaomítanými pásy, v přístavbě vily jsou špalety dřevěné. Meziokenní parapetní část je dřevěná dvojdílná s výrazným profilem žlábků na sraženou a zateklou vodu. Vnitřní parapetní deska je jednoduchá tloušťky 30 mm s oblounovým čelem a profilovanou lištou pod deskou. Vnější parapety jsou nové, klempířsky oplechované, avšak na některých místech je oplechování prasklé. Rámy a křídla jsou pravděpodobně vyrobeny z měkkého borového dřeva. Křídla jsou ztužena ocelovými rohovníky. Profilace rámu a křídla v hlavní budově je jednoduchá s pouhým zaoblením hran. Jednoduchými pásy jsou dekorovány pouze vnější sloupky. Vnější horní i spodní křídla mají okapnici. Závěsy oken jsou válcové s dekorativním profilováním. Okenní výplně jsou dovnitř otevíravé, uzavírání je jednoduché s jazýčkovým kováním ovládaným půlolivou a protiplechem v pevném sloupku nebo dvojkřídle s rozvorovým mechanismem skrytým v klapačce. Pro zajištění křídla v otevřené poloze jsou do parapetu zapuštěny mechanické záskočky v hlavní budově železné, ve vile mosazné. Záskočky jsou celkem ve třech různých provedeních. Kličky jsou mosazné. Pro rozvory jsou použity asymetrické olivy, které jsou s rozvorou nerozebíratelně spojeny. Pro jednoduché jazýčkové uzavírání jsou použity půlolivy rozlišené pro pravý a levý smysl otevírání. Křídla s půlolivami jsou doplněna mosaznými nárazníky. Některá horní křídla jsou výklopná ovládaná pákovým mechanismem s mosaznou profilovanou rukojetí. Tato okna tvoří podstatnou část oken, v menší míře jsou zastoupena okna jednoduchá, atypická a novodobá. Nová okna jsou ve spojovací chodbě, suterénu a na WC. Jedná se o kyvná zdvojená okna.], na pozemku parc. č. 832, v obci 537004 Nymburk a k. ú. 708232 Nymburk je podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., z hlediska zájmů státní památkové péče **p ř í p u s t n á** při dodržení následujících základních podmínek stanovených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. Při odstraňování starších nátěrů nebude poškozena profilace a tvar okenních rámu a ostatních prvků.
2. Doplnění bude provedeno pouze v nejnutnějším rozsahu a doplňovány budou výhradně narušené části.
3. Zástupci Městského úřadu Nymburk, odboru školství, kultury a památkové péče bude předloženo vzorové okno, které bude tvořeno z nově doplňovaných (složených) prvků tak, aby mohlo být posouzeno provedení profilace a tvar nových částí okna.
4. Repasovaná okna budou v celém rozsahu dřevěných prvků opatřena kvalitním krycím nátěrem v šedozeleném odstínu odvozeném od autentického barevného řešení.
5. Barevnost nátěru bude před aplikací provedena na vzorcích, které budou zkontrolovány v rámci kontrolního dne. O tomto vyhodnocení bude sepsán protokol.
6. Silikonové těsnění bude odpovídat barevnosti nátěru oken.

7. Před zahájením vlastních prací bude v dostatečném časovém předstihu (min. 14 dní) informován Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče (pí. Renata Vančurová, tel. 325 501 357, e-mail: renata.vancurova@meu-nbk.cz) a bude svolána vstupní schůzka za přítomnosti všech zainteresovaných stran (vlastník kulturní památky, prováděcí firma, pracovníci památkové péče).
8. V průběhu realizace prací bude na stavbě stanoven režim kontrolních dnů z důvodu zajištění památkového dohledu.

O d ů v o d n ě n í

Město Nymburk, Náměstí Přemyslovců č. p. 163, 288 28 Nymburk, IČ 002 39 500 předložilo ke správnímu řízení žádost k plánované repasi oken celého objektu budovy Gymnázia č. p. 779, Komenského ul., Nymburk (kulturní památka zapsaná v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR – r. č. 104456 - prohlášeno Ministerstvem kultury České republiky dne 23. 8. 2011), na pozemku parc. č. 832, v obci 537004 Nymburk a k. ú. 708232 Nymburk. Žádost byla zpracována písemnou formou, jejíž součástí byla projektová dokumentace - „Pasport okenních výplní Gymnázium, Komenského 779, 288 02 Nymburk“, kterou zpracovali pan Ondřej Musil, Jeseniova 580, 290 01 Poděbrady, IČ 765 90 810 a pan Ing. Zdeněk Kubánek, Cukrovarská 740/18, 290 01 Poděbrady, IČ 112 59 248, datum zpracování XII./2012 (Předložené projektové dokumentaci předcházelo zpracování podrobné pasportizace všech oken na budově Gymnázia v Nymburce – „Pasport okenních výplní, Gymnázium Nymburk, Komenského 779, 288 02 Nymburk“, kterou zpracoval pan Ing. arch. Jan Dluhoš, Bubenská 1, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ 739 69 559, datum zpracování VIII./2012, zakázkové číslo 2012 - 013. Tato pasportizace se stala podkladem k nyní předložené projektové dokumentaci). Záměrem vlastníka je dle předložené projektové dokumentace provést na budově gymnázia repasi oken se zachováním všech prvků. Jedno okno má být provedeno jako vzorové a předloženo k odbornému posouzení zástupci Městského úřadu Nymburk, odboru školství, kultury a památkové péče a zástupci NPÚ – ÚOPSC. Veškeré mosazné prvky mají být očištěny přímo na místě, okna mají být zbavena starších nátěrů, dále je navržena aplikace kvalitního matného krycího nátěru v odstínu slonové kosti nebo v šedo zeleném odstínu. Opravy zasklení mají odpovídat tradičnímu provedení do drážky v dřevěném profilu a mají být upevněny tmelem. Při výměně poškozených částí oken má být přesně dodržena profilace a tvar prvků. Do všech oken má být aplikováno silikonové těsnění do vyfrézovaných drážek. Záměr žadatele byl předběžně konzultován s Městským úřadem Nymburk, odborem školství, kultury a památkové péče a se zástupcem Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze.

Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče, si k žádosti Města Nymburka, vyžádal ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb. vyjádření NPÚ - ÚOPSC, jakožto odborné organizace státní památkové péče.

NPÚ - ÚOPSC ve svém vyjádření č. j. NPÚ – 321/7410/2013 ze dne 14. 2. 2013 konstatoval, že k žádosti jsou z památkového hlediska připomínky – viz body 1 - 7, které jsou uvedeny ve výroku závazného stanoviska a které je nutné při plánované repasi oken celého objektu budovy Gymnázia č. p. 779 v Komenského ulici v Nymburce **plně respektovat**.

Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče k repasi oken na budově Gymnázia č. p. 779 v Nymburce, uvedl, že z hlediska posuzování oken je ve smyslu této práce třeba zdůraznit celistvost stavebního díla, tedy konkrétně tu skutečnost, že podoba oken se výrazně podílí na hodnotě celé fasády. Materiál oken je nositelem autentické informace o jejich vytvoření a zároveň nositelem hodnoty historického dokumentu, kterým okna v daném případě nepochybně jsou. Pro zachování tradičního výrazu stavby má zásadní význam přítomnost tradičních technik při provádění repase a pochopitelně použití tradičního materiálu – dřeva, vhodného kovu pro kování a nátěrových hmot.

Výplně (vrata, dveře, okna, okenice a další) jako tradiční prvek tvoří nedílnou součást materiálové skladby povrchu pláště objektu a jeden z určujících atributů věrohodnosti architektonického výrazu daného stavebního díla. Historické stavbě je přiměřeným materiálem dřevo, které rozhodujícím

způsobem spoluurčuje vzhled povrchových ploch a profilací a zároveň se svými pohledovými vlastnostmi do daného prostředí vhodně integruje. Pro optické působení prvku je podstatná také jeho povrchová úprava.

Okenní otvory, členění oken, způsob otevírání a profilace okenních prvků jsou určující a významnou součástí architektury daného objektu. Repase oken musí být provedena co možná nejšetrněji, aby nedošlo k poškození původních dřevěných konstrukcí, nebo k jejich narušení. Nově opravené části oken nesmí být po provedení nátěru patrné. Dle dobových fotografií a průzkumu prvků na místě bylo zjištěno, že původně byla okna opatřena šedozeleným nátěrem a celá fasáda byla rozbarvena. Z památkového hlediska je proto žádoucí obnovit po provedené důkladné repasi oken nátěr v barvě, která se bude co nejvíce blížit původnímu nátěru.

Pro případnou opravu fasády by bylo doporučenímhodným řešením navrácení původní barevnosti štukovým prvkům tak, aby barva korespondovala s barvou oken. Za připomenutí zajisté stojí i to, že šedozelený nátěr je uplatněn i u vchodových dveří a dalších autentických prvků v interiéru budovy.

Při kontrolních dnech, bude-li potřeba řešit některé detaily (např. způsob zafrézování a barevnost silikonového těsnění), bude při výkonu dozoru proveden (§ 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů) jednoduchý záznam o stavbě a po konzultaci s NPÚ-UOPSC bude postupováno podle § 118 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Po ukončení shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí k plánované repasi oken na budově Gymnázia č. p. 779 v Nymburce, byla účastníku řízení dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu poskytnuta možnost před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k jeho podkladům i ke způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhnout jejich doplnění a to ve lhůtě do 28. 2. 2013. Účastník řízení svého práva vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání závazného stanoviska k dané záležitosti v určené lhůtě nevyužil.

Budova Gymnázia č. p. 779 v Komenského ulici v Nymburce pro svůj význam a kvality nese statut nemovité kulturní památky. Předmětný objekt se nachází mimo památkově plošně chráněné území městské památkové zóny Nymburk. Budova gymnázia je situována v novodobé části města v Komenského ulici, severně od historického centra směrem k nádraží Českých drah. Jedná se o velkoryse koncipovanou budovu školního ústavu trojkřídlé dispozice, která představuje jednu z nejvýznamnějších stavebních památek Nymburka. Předmětná stavba byla ve své době považována za jednu z nejvelkolepěji řešených školních budov v Rakousko – Uherské monarchii. Stavební projekt vypracoval pražský architekt Ferdinand Havlíček, který si ke spolupráci přizval umělce a průkopníka českého filmu Jana Kříženeckého, který navrhl zdobné fasády celé stavby. V roce 1906 město Nymburk vybralo stavební firmu Václav Nekvasil z Prahy, která ihned započala se stavbou. Dekorativní práce na fasádách zajistil akademický sochař Josef Kulháněk z Hořic v Podkrkonoší. Budova byla uvedena do provozu v roce 1907.

Dominantním prvkem hlavní bohatě zdobené novorenesanční fasády se secesními prvky je nárožní třípatrová osmihranná věž s reprezentativním vchodem. Dvoupatrová uliční křídla o šestnácti okenních osách vymezují mírně předstupující tříosé rizality vrcholící výraznými štíty. Fasádu jižního i východního průčelí člení sokl, omítkové kvádrování v úrovni přízemí a prvního patra, parapetní římsy a výplně a přímé profilované nadokenní římsy oken, výrazná průběžná římsa mezi prvním a druhým patrem se štukovým vegetabilním vlysem a profilovaná korunní římsa podložená zubořezem. Fasáda druhého patra je hladká, čímž se odlišuje od kvádrové rustiky spodních partií obou křídel.

Budova gymnázia se přiřadila k těm nejhodnotnějším stavbám. Její podobu určuje v základní koncepci historizující novorenesanční styl, avšak v mnoha detailech – především na fasádách – se již projevuje modernistický ornamentální styl blízký secesnímu tvarosloví. Po stránce stavebních technologií a specifík školního provozu budova tehdy představovala poměrně pokrokovou realizaci. Budova byla navržena a postavena velmi kvalitně a doposud působí velmi vznešeným dojmem.

Přízemní okna jsou zakončena segmentovým obloukem a rámovaná šambránou s vrcholovým klenákem. Okosená ostění mají vloženou vpadlinu, v záklenku oblounový prut a pravoúhle se zalamují nad parapetem. Okenní výplně jsou osazeny ve špaletě. Střední části křídel obsahují okna s dvoudílnou výplní, rizality okna s trojdílnou výplní. Okenní otvory v rizalitech zdobí klenáky s maskarony. Proti jižnímu křídlu se v přízemí levého rizalitu východního křídla projevuje místo dvou oken jedno velké okno vestibulu, vrcholící klenákem s maskaronem. První patro prolamují obdélné okenní otvory s klenáky ve stojkách a vysazenou parapetní římsou se segmentově prověšenou parapetní výplní mezi čabráky s kapkami. V ose křídel a v rizalitech je parapetní výplň tvořená ratolestmi s páskami, které vymezují obdélné vpadlé zrcadlo s ušima. Přímé nadokenní římsy jsou podloženy zubořezem. Ostění oken profilují přetínavé pruty. Okenní otvory druhého patra nasazené na patrovou římsu mají jemně profilovanou přímou nadokenní římsu. Okna rámuji vpadlé šambrány se dvěma protínajícími se páskami a klenáky ve stojkách.

Jak je již výše uvedeno výplně okenních otvorů jsou z velké části původní z doby stavby v letech 1906 – 1907. Rozsah zachovaného souboru oken spolu s dveřmi je výjimečný a je významným dokladem stavitelství počátku 20. století. Okenní výplně, které se výrazně uplatňují na vnějším vzhledu budovy tvoří nedílnou součást kulturní památky. Okna však v minulosti nebyla příliš udržována, nátěry jsou již dožilé. Na některých místech dochází k destrukci dřevěného materiálu. Nejvíce zastoupena jsou okapnice, spodní rám okna, štlup okna, horní poutec a sloupek rámu. Některá okenní křídla nejsou dovržena několik měsíců a poté dochází k jejich kroucení vlivem povětrnostních a vlhkostních podmínek. Vlhkostí jsou také poškozeny okenní parapety ve špaletě oken. Veškeré okenní mosazné klíčky jsou ušpiněny nátěrem a jsou zašlé, popřípadě zatuhlé. Nefunkční jsou také skoro všechny pákové zavírače, jejich ovládání je zanesené nátěrem a v pohyblivých částech mechanismu je barva. Nefunkční je rovněž většina záskoček, které jsou zalepeny barvou. Sklo je z větší části původní, eventuálně prasklé tabulky jsou nahrazeny novým sklem typu „float“. Sklenářské tmely na okenních výplních jsou rozpadlé.

Vzhledem k tomu, že se jedná o okna památkově chráněného objektu, je hlavním požadavkem památkové péče, aby okna byla v co největším rozsahu zachována a opravena. Při pečlivé opravě a kvalitně provedených výměnách nejvíce poškozených prvků formou repliky mohou okna i nadále velmi dobře sloužit. Realizovanou opravou nedojde k nevratnému ochuzení významné kulturní památky o autentické prvky.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče upozorňuje, že je zcela nezbytné zadat repasi oken kvalifikované řemeslné firmě se zkušenostmi s obdobnými opravami, neboť velmi záleží na schopnostech a zkušenostech provádějící firmy a jejího vztahu k architektonickému dědictví. Pouze taková firma je zárukou toho, že nedojde k porušení autentických a hodnotných prvků významné kulturní památky. Volba zhotovitele má pro výsledek rozhodující význam.

Městský úřad Nymburk, odbor školství, kultury a památkové péče považuje ještě za nutné upozornit Město Nymburk na možnost získání finančních prostředků na obnovu kulturní památky z Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje. Podmínky poskytování dotací ze zmíněného fondu jsou k dispozici na internetových stránkách Středočeského kraje www.kr-stredocesky.cz (např. Grantová a dotační řízení – Fond kultury a obnovy památek). Informace o dotačních programech Ministerstva kultury lze získat na internetových stránkách Ministerstva kultury www.mkcr.cz.

Toto rozhodnutí Městského úřadu Nymburk, odboru školství, kultury a památkové péče je vydáno v souladu s vyjádřením NPÚ – ÚOPSČ č. j. NPÚ – 321/7410/2013 ze dne 14. 2. 2013.

Rozhodnutí nebylo vydáno od zahájení řízení do 30ti dnů, ale v zákonné lhůtě dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 71 odst. 3, písm. a) nad uvedenou lhůtu.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, prostřednictvím Městského úřadu Nymburk, odboru školství, kultury a památkové péče s potřebným počtem stejnopisů, tak aby jeden zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis.

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí. Odvolání jen proti odůvodnění je nepřipustné.

Podle ustanovení § 23 správního řádu, nebyl – li adresát při doručování tohoto rozhodnutí zastižen, uloží se toto rozhodnutí v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát nevyzvedne uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo v provozovně provozovatele poštovních služeb k vyzvednutí připraveno, považuje se podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty.

Renata Vančurová
referent odboru školství, kultury
a památkové péče
Městského úřadu Nymburk



Rozhodnutí obdrží:

1/ Město Nymburk, Náměstí Přemyslovců č. p. 163, 288 28 Nymburk

Na vědomí:

1/ Městský úřad Nymburk, odbor výstavby

2/ NPÚ - ÚOPSC, Sabinova 5, 130 00 Praha 3 – Žižkov, IDDS: 2cy8h6t

Vypraveno dne 1. 3. 2013